

M**K****B****T****Á****J****É****K****O****Z****T****A****T****Ó**

Beszámoló a Közgyűlésről

Az UIS elnökének üzenete

Barlangász Etikai Kódex

**PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK**

2019.

május- augusztus

BESZÁMOLÓ Az MKBT 2019. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRŐL

2019. április 27-én került sor a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat éves rendes Közgyűlésére. A Közgyűlésen 20 tag jelent meg személyesen, 5-en meghatalmazott útján képviseltették magukat, így a teljes tagság kevesebb mint 10%-a vett részt a Társulat legmagasabb szintű döntéshozó testületének munkájában. A Közgyűlés az alábbi témakörökben hozott határozatot (a közgyűlés részletesebb dokumentumai a barlang.hu [Dokumentumtárában](#) található):

1. Kitüntetések átadása

A Társulat az Érembizottság Takácsné Bolner Katalin által előterjesztett javaslata alapján az alábbi tagjait részesítette elismerésben:

Hermann Ottó érem: Kiss Jenő részére a Társulat céljainak megvalósítását különösen a barlangkutató emlékkert gondozásával elősegítő, lelkiismeretes munkájának posztumusz elismeréseként

Papp Ferenc érem: Fleck Nóra részére a társulati tanulmányutak szervezése révén évtizedek óta kifejtett,

szívnvalonas ismeretterjesztő tevékenységéért

Vass Imre érem: Lengyel János részére a Nyugati-Bükk barlangjainak feltáró kutatásában évtizedek óta betöltött irányító szerepéért

Hermann Ottó emléklap: „Inverse Everest” c. film alkotógárdája részére a magyar barlangkutatók elismertségét széles körben növelő tudományos-ismeretterjesztő tevékenységükért

Vass Imre emléklap: Bakonyi Barlangkutató Egyesületek Szövetsége részére a Magas-Bakony első jelentős hosszúságú barlangját képviselő Hárskúti-cseppkőbarlang feltárásáért

Tekintettel arra, hogy kitüntetett társaink közül senki nem tudott megjelenni a közgyűlésen, az elismeréseket a Szakmai Napokon fogjuk ünnepélyes keretek között személyesen átadni. Az Érembizottság méltatásai teljes terjedelemben az 10-13. oldalon olvashatók.

2. Főtitkári beszámoló a Társulat 2018-as évi tevékenységéről

Kosztra Barbara ismertette a főtitkári beszámolót, amelyben őt (alább címszavakban összefoglalt) terület fejleményeit és eredményeit mutatta be (a teljes beszámoló a honlapon olvasható):

Szervezet és működés:

- Taglétszám kicsit csökkent, de a lemorzsolódók mellett sok új tagunk is van.
- Társulatunk egyetlen fizetett alkalmazottjaként, Köblös Gabi átvette Fleck Nóra munkáját. Gabi babát vár, szeptemberben CSED-re megy, ezért ideiglenesen Nóra fog visszatérni az ügyvezető titkári munkába. Az is látható továbbá, hogy a részmunkaidős foglalkoztatás nem elegendő az ügyvezető titkári feladatok ellátására, ezért visszatérése után Gabit emelt óraszámban kell foglalkoztatnunk.

- Nemzetközi szervezeti tagságok továbbra is évi több mint 150.000 Ft-ba kerülnek. Jópáran léptek be azért, mert az UIS tagság alapján igazolást tudunk adni külföldi expedíciókhoz. Nagy elismerés, hogy az UIS Oktatási Bizottság elnöki feladataival Hegedűs Andrászt bízta meg az UIS elnöksége.
- Örvendetes, hogy az Oktatási Szakosztály jogilag is visszatért az MKBT-be. 2019.12.10-i ülésén az Elnökség úgy határozott, hogy az Oktatás Nonprofit Kft. végelszámolását követően a kft.-ből maradó vagyont (pénz és tárgyi eszköz) mint nonprofit szervezet átveszi, a hozzátartozó feladattal együtt. A pénzügyi működését elkülönítve kezeljük. A többi szakosztály is aktív – beszámolóik a honlapon találhatóak.
- Őt elnökségi ülésünk volt, melyeken 19 határozatot hoztunk. Minden ülésen legalább két fővel képviseltette magát a Felügyelőbizottság is, így (is) biztosítva a folyamatok együttműködést. Idő hiányában az elnökségi ülésekről nem tettünk közzé formális jegyzőkönyvet. A tavaly megválasztott új elnökségi tagok, Gyovai Tamás és Lénárt Ibolya, több területen igen aktívak az elnökségi munkában.
- Az irodánknak magas a bérleti díja és a körülmények se ideálisak (pl. szellőzés), ezért az országos barlangos szervezetekkel (Bamesz, OSZ, KBA) összefogva tervezünk keresni közös helyszínt, országos barlangász bázist.

Kommunikáció (barlangászokkal, más szervezetekkel, a társadalommal):

- Honlap: Az újabb Joomla verzióra átállás után még vannak fennakadások a honlap működésében, ezek megszüntetésén dolgozunk. A honlap arculatában is változás várható az arculati pályázatnak köszönhetően.
- A barlang.hu rendezvénynaptára ismét működik, ide is várjuk a híreket, eseményeket.
- A Tájékoztató több alkalommal késett, köszönettel vennénk segítséget a cikkek megírásában.
- Karszt és Barlang: A Faraday adománynak köszönhetően pótolni tudjuk az elmaradt számokat. A 2015-16-os rövidesen nyomdába kerül, a 2017-18-as és 2019-es számokba várjuk a beszámolókat.
- Díjfelajánlások: Barlangnap Marcel Loubens Kupa győztes csapatának 1-1 függőágy. „Mi Kutyánk Kölyke” díj 2018 legjobb alapfokús és T1-es vizsgázójának: Halász Anna (TBE), ill. Kanczler Anna (Barit). Víz Világnapi Fotóposzter Pályázatra könyvjutalom.
- Arculati pályázat: NEA támogatásból van forrás arculati megújulásra. A legjobbnak ítélt logótervek közül egyik se nyerte el a többség támogatását, ezért a régi címer frissítése mellett maradtunk. Új arculati elemek: címer, pecsét, fejléces papír, honlap és Facebook fejléc, molino, rendezvényekre roll-upok 5 témában, szórólap (A4-es leporello), névjegy, arculati kézikönyv.
- Megjelenés, ismeretterjesztés és társadalmi szemléletformálás külsős rendezvényeken: Lelkes Ásványbörze és GEO Napok, DINPI Föld Napja, Felfedező Napja, Művészetek Völgye (Kapolcs) – Zöld Udvar, Magyar Földrajzi Múzeum, MTSZ Természetjáró Fesztivál, Földtudományos Forgaszt. 53 önkéntes, több ezer látogató, interaktív játékok, mázófal (a HSR Kft. és Krkos Márk felajánlása), kötéltechnikai játékok.

Érdekképviselés, együttműködés

- Osztrák biztosítás: Osztrák biztosítás tartalma (a díj megtartása mellett) jelentősen megváltozott, szűkült a lefedett tevékenységek köre. Most az „osztrák” és az ÖAV (Alpenverein) együtt fedezi, amit korábban az osztrák magában. Több alkusszal felvéve a kapcsolatot (és lefedve a magyar biztosítók szinte mindegyikét) sem találtunk olyan magyar biztosítót, aki vállalná egy nekünk megfelelő termék kidolgozását a várható kockázati közösség méretét figyelembe véve (hegymászóknak jó az ÖAV, nem tudunk velük összefogni).
- Sziklamászó engedélyek: 26 sziklafalra, MKBT tagok részére (érvényesség 2019 és 2026 közötti időpontokig).
- Érdekegyeztető fórum barlanglátogatási hozzájárulások ügyintézése témájában folytatódik, segédlet készült barlanglátogatási kérelem benyújtásához.
- Barlangász etikai kódex összeállítása megkezdődött nemzetközi példák és magyar előzmények alapján. A kódex tervezetet nyilvános vitára fogjuk bocsátani (lásd 19. oldali hír).

Hagyományörzés, -ápolás

- Kadič Ottokár sírjának felújítása: Heltay Tamás kezdeményezésére, Székely Kinga szervezésében, a Társulat tagjainak áldozatkészségének köszönhetően,
- Dr. Dénes György emléknapok Stieber József és Simon András szervezésében
- Fleck Nóra „búcsúbulija”

Szakmai munka:

- Saját rendezvények: 62. Barlangnap, Adyiliget (197 résztvevő); Barlangkutatók Szabljár Péter Szakmai Találkozója, Sopron (162 résztvevő); 16. Njegusi-Lovcen expedíció Montenegróba (95 résztvevő); Tanulmányutak: Felvidék-Lengyelország (24 résztvevő), Ebensee - Eurospeleo Forum (13 résztvevő), Alpokalja-Burgenland (20 résztvevő), Szerdai MKBT Előadások a Szemlőben – 12 alkalom
- Cholnoky Jenő Karszt- és Barlangkutatói Pályázat (Agrárminisztérium) – növekvő, de még mindig gyér érdeklődés
- Baradla térképezés folytatódik (Dr. Szunyogh Gábor)
- Konferencia részvételek: Karsztfejlesztés, Postojna Karstological School, Eurospeleo Forum

Gazdálkodás:

- Bevételek növelése – saját szervezésű barlangnap, szakmai munkák, pályázatok (MOL Új Európa, Cholnoky, NEA egyedi), 1% kampány; beérkezett a Faraday adomány
- Kiadások csökkentése: részmunkaidős alkalmazott
- Eszközpark bővítés: notebook, nyomtató, diktafon, külső tárhelyek, lamináló
- Következetes témaszámos költség/bevétel-vezetés, kimutatás: a „projektek” pénzügyi mérlege látható

Összefoglalva:

- Stabil gazdálkodás, de a működési költségeket éppen csak fedezi az állandó bevételek
- Pályázati bevételek projektekre vannak (2018 NEA egyedi: 1,8 Mft), működésre gyakorlatilag nincsenek

- Növekvő tagság, de sokakat nem érünk el
  - Érdekképviseleti tennivalók
  - Tagság előnyeinek bővítése - mit ad nekem az MKBT?
  - MKBT léte értelmének jobb kommunikálása – miért jó, hogy van MKBT?
- Rengeteg önkéntes munka – KÖSZÖNJÜK MINDENKINEK!
 ... de sok területen a továbblépéshez több hozzájárulás szükséges a tagok és tisztségviselők részéről, mert „magától” semmi nem működik: **a Társulat annyi, amennyit a tagjai összeadnak!**

3. Közhasznúsági beszámoló és pénzügyi beszámoló

Főtitkár ismertette a Társulat közhasznúsági és pénzügyi beszámolóját. Kiemeli, hogy a Társulat pénzügyi helyzete stabilizálódik, mely tendencia a taglétszám bővülésének, a sikeres pályázatoknak és az alkalmazottunk rész munkaidős foglalkoztatásának köszönhetően várhatóan folytatódik.

- 2018. évi eredmény: 14 622 000 Ft bevétel – 9 481 000 Ft kiadás = **4 841 000 Ft eredmény**. Faraday adomány nélkül ugyan csak 141 000 Ft, de így is **2017-hez viszonyítva 573 000 Ft eredmény-növekedést** értünk el!

- 2018. évi mérleg: Saját tőkét az induló tőke 6.5%-ról sikerült felemelni 10,5%-ra. FB javaslat 20%, amely a 2019-es évben teljesíthetőnek tűnik. A beszámoló mérlege és eredmény-kimutatása lentebb, a teljes beszámoló a honlapon olvasható.

4. A Felügyelőbizottság beszámolója

Dr. Csepregi István ismertette a FB beszámolójának tartalmát, melyet az értékelés szempontjai szerint röviden (nem szöveghűen) foglalunk össze:

- Társulat gazdálkodása: a Faraday támogatás átmenetileg javítja a likviditást, de nem stabilizál. A legtöbb támogatás célzott, ezért átfolyó tétel (bevétel és kiadás közel azonos). A csőd felé mutató lejtőn sikerült megállni a elnökség munkájának és kedvező külső folyamatoknak köszönhetően. A változás iránya jó, de sebességét növelni kellene (pl. saját rendezvények bevételének növelése, pénzügyi lekötések).
- Működés jogszerűsége: alapvető jogi és alapszabályi feltételeknek megfelelő működés, a testületi ülések írásbeli dokumentációja fejlesztést igényel. A testületi tagok közötti munkamegosztás egyenetlen, amely a hatékonyság rovására megy.
- Hatékonyság: Javítandó. Kevés ember sok munkával hoz eredményt, ezen változtatni kell. Feladattervekre van szükség, ahol a feladat határidővel, felelőssel és számonkéréssel párosul.
- Jövőkép: A Társulatot a barlangász közösségben még elfogadottabbá kell tenni, ehhez az érdekképviseletet kell javítani. Az SZMSZ elkészítése nem halasztható tovább, javasolt részletekben elkészíteni. Az FB végül kéri, hogy aki elvállal egy tisztséget, az ahhoz tartozó feladatokat végezze el, amennyiben nem tudja ellátni, ne szégyellje visszaadni tisztségét.

A Felügyelőbizottság a Közgyűlés - számára releváns - napirendi pontjait (főtitkári beszámoló, közhasznúsági jelentés és éves beszámoló, 2019. évi munkaterv és költségvetés) a Közgyűlés által elfogadásra javasolja.

A Közgyűlés tudomásul vette a Felügyelőbizottság jelentését és beszámolóját. Majd elfogadta a főtitkári beszámolót, a pénzügyi beszámolót és közhasznúsági jelentést.

5. Karszt és Barlang Alapítvány beszámolója

Hegedűs Gyula, a kuratórium elnöke tájékoztatást nyújtott a Karszt és Barlang Alapítvány elmúlt évi tevékenységéről. Elmondta, hogy az Alapítvány létrehozása óta először fordult elő, hogy a tárgyévi vagyon az előző évéhez képest 151 ezer Ft-tal csökkent. Ennek oka, hogy az adminisztratív fenntartási költségek (könyvelő díjazása, honlap fenntartási költség stb.) meghaladták a befektetések (tőkegarantált értékpapír) hozamát. Mindezek miatt 2018-ban pályázat kiírására nem került sor. 2018. december 31-én az alapítvány pénzvagyona 10.376.000 Ft. A beszámoló megtalálható a Társulat és az Alapítvány honlapján, a mérleg lentebb olvasható.

6. 2019. évi munkaterv és költségvetés

A Közgyűlés elfogadta a Társulat 2019. évi munkatervét és költségvetését, amelyek a honlapon megtalálhatók. A munkaterv tartalmazza a hosszú és rövid távú terveket, amelyek kiterjednek a rendezvényekre, kiadványokra, szakmai feladatokra, szervezeti- és társadalmi kapcsolatokra, és a finanszírozásra. Az idei év folytatódó feladata az arculatfejlesztés. Továbbra is hangsúlyos a saját rendezvények fejlesztése, valamint társadalmi szemléletformálás folytatása külsős rendezvényeken való megjelenéssel. Idén különös hangsúlyt kap az elmaradt Kaszt és Barlang számok pótlása, valamint az eszközfejlesztés.

2019. évi költségvetési terv: a tervezhető kiadások és bevételek alapján a 2018. évről várható eredmény 397 000 Ft. A költségvetés részeként a Közgyűlés (élénk vita után) döntött a 4,7 millió Ft értékű Faraday adomány (az adományozó szándékát tiszteletben tartó) felhasználási ütemezéséről és módjáról. Ennek alapján 2019-ben az összeg 34%-a 2019-ben kerül felhasználásra az alábbi célokra: kutatási eredmények ismertetése (két elmaradt K&B szám pótlása) – 800e Ft, barlangálló fényképezőgép Verocs szakosztály számára – 200e Ft, CO₂ detektor és eszközök kitélepülésekhez – 350e Ft, adminisztratív költségek – 150e Ft. A fennmaradó 66%-ot pénzeszközben lekötve tartjuk a 2020-as közgyűlés által eldöntendő felhasználásig.

7. Előterjesztés országos barlangász szervezetek közös bázisának létrehozásáról

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat a barlangkutatáshoz és barlangjáráshoz kapcsolódó funkciókat kiszolgáló országos barlangász központ („Magyar Barlangászat Háza”) létrehozását kezdeményezi. Ennek érdekében a Közgyűlés felkéri az Elnököt, hogy a Magyar Barlangi Mentőszolgálattal és a Karszt és Barlang Alapítvánnyal együttműködve széleskörű egyeztetést folytasson a barlangkutatókkal, csoportokkal, egyesületekkel.

8. Tagdíj

A Közgyűlés a tagdíj mértékét változtatlanul hagyja.

Kosztra Barbara főtitkár

	A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet	PK-442
2018. év		

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege			
<i>(Adatok ezer forintban.)</i>			
	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök	100		100
I. Immateriális javak			
II. Tárgyi eszközök			
III. Befektetett pénzügyi eszközök	100		100
B. Forgóeszközök	1 525		7 037
I. Készletek			
II. Követelések	67		
III. Értékpapírok			
IV. Pénzeszközök	1 458		7 037
C. Aktív időbeli elhatárolások			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	1 625		7 137
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	214		5 055
I. Induló tőke/jegyzett tőke	3 307		3 307
II. Tőkeváltozás/eredmény	-2 661		-3 093
III. Lékötött tartalék			
IV. Értékelési tartalék			
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)	-432		4 841
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből			
E. Céltartalékok			
F. Kötelezettségek	342		269
I. Hátrasorolt kötelezettségek			
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	342		269
G. Passzív időbeli elhatárolások	1 069		1 813
FORRÁSOK ÖSSZESEN	1 625		7 137

Ny.v.:1.3 A nyomtatvány papír alapon nem küldhető bel

Nyomtatva: 2019.05.23 17.04.08

	A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet	PK-442
2018. év		

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása									
<i>(Adatok ezer forintban.)</i>									
	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele									
2. Aktivált saját teljesítmények értéke									
3. Egyéb bevételek	10 318		14 620	0			10 318		14 620
ebből:									
- tagdíj	1 861		2 571				1 861		2 571
- alapítótól kapott befizetés									
- támogatások	3 065		8 728				3 065		8 728
ebből: adományok	750		698				750		698
4. Pénzügyi műveletek bevételei	17		2				17		2
A. Összes bevétel (1+2+3+4)	10 335		14 622	0			10 335		14 622
ebből: közhasznú tevékenység bevételei	10 335		14 622				10 335		14 622
5. Anyagjellegű ráfordítások	7 442		6 746				7 442		6 746
6. Személyi jellegű ráfordítások	3 281		2 951				3 281		2 951
ebből: vezető tisztségviselők juttatásai									
7. Értéksökkenési leírás			9						9
8. Egyéb ráfordítások	44		75				44		75
9. Pénzügyi műveletek ráfordításai									
B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)	10 767		9 781				10 767		9 781
ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai	10 767		9 707				10 767		9 707
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	-432		4 841	0			-432		4 841
10. Adófizetési kötelezettség									
D. Tárgyévi eredmény (C-10)	-432		4 841	0			-432		4 841

Ny.v.:1.3 A nyomtatvány papír alapon nem küldhető bel

Nyomtatva: 2019.05.23 17.04.09

Elérhetőségeink

Postacím: Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1125 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Telefonszám: +36 70 8811 477 e-mail: mkbtiroda@gmail.com

	A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet	PK-442
2018. év		

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Karszt és Barlang Alapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege			
<i>(Adatok ezer forintban.)</i>			
	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök			
I. Immateriális javak			
II. Tárgyi eszközök			
III. Befektetett pénzügyi eszközök			
B. Forgóeszközök	10 527		10 376
I. Készletek			
II. Követelések			
III. Értékpapírok	10 513		10 358
IV. Pénzeszközök	14		18
C. Aktív időbeli elhatárolások			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	10 527		10 376
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	10 527		10 375
I. Induló tőke/jegyzett tőke	3 000		3 000
II. Tőkeváltozás/eredmény	7 478		7 527
III. Lekötött tartalék			
IV. Értékelési tartalék			
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)	49		-152
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből			
E. Céltartalékok			
F. Kötelezettségek			1
I. Hátrasorolt kötelezettségek			
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek			
III. Rövid lejáratú kötelezettségek			1
G. Passzív időbeli elhatárolások			
FORRÁSOK ÖSSZESEN	10 527		10 376

Ny.v.:1.3 A nyomtatvány papír alapon nem küldhető bel

Nyomtatva: 2019.02.13 20.51.57

TÁRSULATI HÍREK

Kitüntetettjeink

Az Érembizottság – köszönetet mondva mindazoknak a tagtársaknak, akik felterjesztésükkel vagy javaslataikkal segítették a munkáját – 2019-ben az alábbi érmek és emléklapok odaítéléséről határozott.

Kitüntetettjeinknek ez úton is köszönjük áldozatos munkáját!

*A magyar karszt- és barlangkutatást szolgáló kimagasló
társulati munkásságért adományozható*

Herman Ottó-éremmel

*a Társulat céljainak megvalósítását különösen a barlangkutató emlékkert
gondozásával elősegítő, lelkiismeretes munkájának posztumusz elismeréseként*

KISS JENŐT

tüntette ki

Kiss Jenő az 1980-as évek elején, a Szemlő-hegyi-barlang kiépítésének kiegészítő munkái révén kapcsolódott be a barlangkutatásba, s 1983-ban lépett Társulatunk tagjai közé. A SZIKKTI Sportegyesületben megalakult csoportjával a Budai-hegység több barlangjában – így pl. a Rácskai- és a Táborhegyi-barlangban is – végzett feltáró és állagvédelmi munkákat, ám az igazi „szerelme” mindvégig a Szemlő-hegyi-barlang maradt. Élete utóbbi 35 évének nagy részét itt töltötte: ez volt a kedvenc kutatási terepe, majd a barlangterápia beindulásával a munkahelye és egyben a hobbi is. Hatalmas energiákat fordított a terápia környezeti feltételeinek javítására, a barlang tisztaságának, gyógyhatású klímarendszerének megóvására; s szenvedélyesen tanította a terápiára érkező betegeket és gyerekeket nemcsak a barlangok és a természet szeretetére, de a helyes légzésre, a helyes járásra és testtartásra is.

És persze itt, a Szemlőnél találta meg azt a feladatkört is, amelyért ezt a kitüntetést már korábban megérdemelte volna. A barlang feletti természetvédelmi területen a Társulat által 1993-ban kialakított Barlangkutató Emlékkertnek már a megvalósításában is példamutató segítséget nyújtott; és ő volt az, aki ezt a kertet az azóta eltelt 25 év alatt mintaszerűen gondozta – csendesesen, szerényen és jókedvűen, mint ahogyan minden mást is tett. Őszintén sajnáljuk, hogy lelkiismeretes munkájának ezen elismerését ő már nem érthette meg.

A karszt- és barlangkutatás terén végzett kiemelkedő ismeretterjesztő munkásságért adományozható

Papp Ferenc-érmet

a társulati tanulmányutak szervezése révén évtizedek óta kifejtett, színvonalas ismeretterjesztő tevékenységéért

FLECK NÓRÁNAK

ítélte oda

Nórát aligha kell bárkinek is bemutatni, hiszen a belépését követő évtől, 1981 óta egészen a tavalyi nyugdíjba vonulásáig ő látta el az ügyvezető titkár tisztét. Úgy is mondhatnánk, ő volt a Társulat lelke: intézte a gazdasági ügyeket és egyéb napi feladatokat, az osztrák biztosítást, kezelte a könyvtárat, szerkesztette a Tájékoztatót, számtalan sikeres nemzetközi rendezvény, Barlangnap és Szakmai Napok szervezésében és lebonyolításában vett részt, s minden tagunknak a legjobb tudása szerint segített. Feladatainak a munkaköri kötelességen messze túlmutató, lelkiismeretes ellátásáért a Társulat 2011-ben Herman Ottó-éremmel tüntette ki.

Az Érembizottság ez alkalommal azt az értékes ismeretterjesztő munkát kívánja jutalmazni, amit Nóra a 2004 óta rendszeres társulati tanulmányutak megszervezése és levezénylése során végzett. A svájci UIS-Kongresszushoz kapcsolódó, 1997. évi legelső utat is beszámítva, eddig 47 ilyen tanulmányútra került sor, amelyek hazánk szinte valamennyi barlangvidéke mellett további 11 országba irányultak, s amelyekről – nagyrészt az ő tollából – részletes beszámolók is megjelentek a Karszt és Barlang, illetve a Tájékoztató hasábjain. Ezek között voltak rövid, 1-2 napos kirándulások (mint pl. a bécsi Természettudományi Múzeum felkeresése), de 2-3 hetes körutak is pl. Franciaországba és Olaszországba (amelyet egészen a csizma „sarkáig” bejártak); s e tanulmányutak résztvevői az idegenforgalmi és kiépítetlen barlangok tucaitjain kívül az adott térség számos egyéb természeti, történelmi és kulturális látnivalójával is megismerkedhettek. Nóra e tevékenysége a nyugdíjazással sem szakadt meg: tavaly pl. a Felvidék és Lengyelország, az ausztriai Speleofórum, illetve az Alpokalja volt az uticél. Reméljük, hogy még jó pár évig lesz kedve és energiája ilyen tanulmányutak szervezésére!

A karsztvidékek és barlangok feltáró kutatásában elért kimagasló teljesítményért adományozható

Vass Imre-éremmel

a Nyugati-Bükk barlangjainak feltáró kutatásában évtizedek óta betöltött irányító szerepéért

LENGYEL JÁNOST

tüntette ki

Lengyel Janó az 1970-es években, a Szenthe István szakmai irányításával folyó Alsó-hegyi és bükki feltáró munkákhoz csatlakozva kezdte meg barlangkutató pályafutását, Társulatunknak 1976 óta tagja. Az általa 1982-ben megalapított Myotis csoport kezdettől fogva jelentős szerepet tölt be az utánpótlásképzésben is: számos

ma elismert kutatónk az ő alapfokú tanfolyamaikon ismerkedett meg a barlangok világával.

Janó immár négy évtizede töretlen kitartással és lelkesedéssel, jelentős anyagi áldozatokat is vállalva vallatja a Nyugati-Bükk mélyét. Társaival együtt több tucat új barlangot derített fel a terepbejárások során például a Peskő térségében; és az irányításával már megszámlálhatatlanul sok köbméter kitöltést mozgattak meg a továbbjutás érdekében többek között a Kopasz-réti-, a Kerekret-fői-, a Kálmán-lápfői-, a Peskő-katlani, a Medvetükrös-, a Vöröskő-völgyfői-, vagy újabban az Illuskúti- és a Kőhádi Meander-barlangban, amelyekben az egyre mélyebbre hatoló bontást újabb és újabb műszaki megoldások alkalmazásával tette lehetővé. Ám úgy tűnik, hogy Fortuna őt kevésbé fogadta a kegyeibe: bár erőfeszítéseik számottevően növelték a kutatott barlangok kiterjedésére (és eltömődöttségére) vonatkozó ismereteket, az alattuk feltételezhető tágas, aktív járatokat még nem sikerült elérni. Személyében az Érembizottság elsősorban azt a példamutatóan kitarító munkát kívánta elismerni, ami a feltáró barlangkutatás nélkülözhetetlen, de sajnos nem mindig elegendő feltétele. Szívből kívánjuk, hogy végre egy igazi „nagy bejutás” élménye is megadasson neki.

*A magyar karszt- és barlangkutatás előbbre vitelét szolgáló kimagasló
kollektív munkásságért adományozható*

Herman Ottó emléklappal

*a magyar barlangkutatók elismertségét széles körben növelő
tudományos-ismeretterjesztő tevékenységükért*

**az „Inverse Everest” c. film alkotógárdáját
tüntette ki**

2016 augusztusában két magyar csapat is útnak indult Abháziába. Az Inverse Everest expedíció tagjai – azaz ifj. Adamkó Péter, Ambrus Gergely, Jáger Attila és Tóth Attila – azzal a célkitűzéssel, hogy a Krubera-Voronya-barlang kutatóihoz csatlakozva, lejussanak Földünk akkori legmélyebb barlangjának „száraz” végpontjára, a -2080 m mélységben elhelyezkedő Game Over-terembe, és e barlangot fotókon és videón is bemutassák. A Balázs Gergely, Lerner Balázs és Tóth Zsolt Marcell alkotta természetfilmes stáb pedig azzal a céllal követte őket, hogy minderről egy színvonalas, a nagyközönség számára is „emészthető” ismeretterjesztő film készüljön. Amint azt a soproni Szakmai Napokon, majd februárban a Duna TV-n is láthatottak, illetve a YouTube-on immár bárki megtekintheti, a vállalkozást siker koronázta. Együttműködésükből egy tartalmas és látványos film született, egy olyan alkotás, ami széles körben képes növelni a magyar barlangkutatók társadalmi elismertségét. Köszönet érte mind a hét résztvevőnek!

A karsztvidékek és barlangok feltáró kutatásában elért kimagasló kollektív eredményért adományozható

Vass Imre emléklapot

a Magas-Bakony első jelentős hosszúságú barlangját képviselő Hárskúti-cseppkőbarlang feltárásáért

a Bakonyi Barlangkutató Egyesületek Szövetségének

ítélte oda

A hárskúti mészkőbánya talpán megnyílt kis hasadékra elsőként ásványgyűjtők figyeltek fel még 2011-ben, az alatta rejtőző barlang bejárható hossza akkor csupán 30 m volt. A Bakonyi Szövetség tagjai 2017-ben kezdték meg itt az érdemi feltáró munkát; s a több méter vastagságban felhalmozódott omladékköltés átbontásával, 2018 elején bejutottak a barlang folytatásába. Azóta újabb és újabb továbbjutások történtek, s a tágas termekkel, aknákkal és magasba nyúló kürtőkkel tagolt Hárskúti-cseppkőbarlang ismert hossza a felmérés jelenlegi állása szerint már meghaladja az 1 km-t, nyilvántartott mélysége pedig -80 m. Ezzel a Magas-Bakony messze a legnagyobb barlangjává lépett elő, hiszen a térségben eddig listavezető zirci Pipa-zsomboly hossza mindössze 125 m. A soproni Szakmai Napokon erről a barlangról is szívesen hallottunk-láttunk volna előadást – remélhetőleg ezt legközelebb pótolják. A feltárások sikeres folytatásához jó szerencsét kívánunk!

Egyes érmeket és emléklapokat a kitüntetettek egyéb elfoglaltságuk miatt nem tudták a Közgyűlésen átvenni; ezek átadására – hasonlóan ünnepélyes keretek között – a novemberi Szablyár Péter Szakmai Napokon kerülhet sor.

Érembizottság, Takácsné Bolner Katalin

63. Barlangnap beszámolója

2019. június 21-23-én lezajlott az MKBT történetének 63. Barlangnapi rendezvénye a Hollóstatői Hegyi Kempingben. A kemping tulajdonosai és dolgozói rugalmasan és készségesen segítették a szervezést és lebonyolítást, melyet ez úton is köszönünk! A bükkői Barlangnapon a regisztrációnk alapján összesen 197 résztvevő fordult meg (80 MKBT tag, 75 nem tag, 20 gyerek, 8 baba, 6 fő zenekar), szombat este hivatalosan kb. 150-en voltunk a kempingben. A pénteki túra 12 fővel indult, szombaton 18-féle barlangtúra indult, összesen 144 fő részvételével, vasárnap 11 túra indult 79 fővel.

Marcel Loubens Kupa 2019 beszámoló Fegyentől:

Az idei évben, visszanyúlva a hagyományokhoz, próbáltuk alaposan letesztelni az induló csapatok felkészültségét, rátermettségét és erőnlétét. Emellett szükség volt az együttműködésre és a kreatív megoldásokra.

A kupát a NME MEAFC Marcel Loubens Barlangkutató Szakcsoportja találta ki 1975-ben és a XX. Barlangnap keretében került megrendezésre. Ez volt az a kupa ahol mindig csak a legkeményebb, legrátermettebb csapat nyerhette el a kupát. Ennek a szellemében találtuk ki a két feladatot, melyek teljesítésével lehetett elnyerni a kupát.

- Helyszín: Kötélpálya

A kötélpályánál a csoport múltjából és megélt nehézségekből építkeztünk, így alakul ki a végleges formája. Volt benne feszes kötélhid, sérült kötélszakasz, melyen nem használhatók a fogas gépek csak a pruszik, ereszkedő pálya túlterhelve, nehéz beszállás, szűkületen átereszkedés. Röviden egy nagyjából 60-70 méternyi pályába beleépítettünk annyi nehézséget, ami több száz méternyi barlangjárathoz is sok lenne.

Leggyorsabbak:

1. Orban Balázs (Padavan) 6:40

2. Mihályi Tibor (Gebe) 11:07

3. Kökény Áron 11:15

Leggyorsabb női versenyző: Egri Bori (Guriga) 15:35

Egy megtett méterre jutó elfogyasztott sör csúcstartója: Gyovai Tamás

Legnagyobb gordiuszi csomó megalkotója: Konkoly Péter (Tege)

Sajnos két csapatnak nem sikerült maradéktalanul teljesítenie a pályát, de a kitartásuk dicséretes. Volt olyan csapat, aki több mint egy órát töltött a kötélén.

- Helyszín: Csomózás

Ezen a helyen egy egyszerű dolgot kértünk a csapatoktól. Egy fa köré kellett egy fűzött peracet kötnie két embernek, akinek a derekára volt kötve a kötélen és kézzel nem érhetek hozzá. Harmadik társuk irányításával járult hozzá a csomó mihamarabbi kivitelezéséhez.

Leggyorsabb csapatok:

1. Három 5:31

2. Kavinton 6:03

3. Italkupon 6.20

Legbonyolultabb kivitelezés: Egy rövid két hosszú (28:05)

Legtökéletesebb performance csomózás: Kavinton (Kagyó és Padavan) (a video zseniális!!!)

Ez a csomó teljesen alapvető, de mégis nehézségbe ütközik, ha nem használhatjuk a kezünket...

VÉGEREDMÉNY:

1. Touch My Tralala (Kökény Áron, Mihályi Gebe, Gyolcsos Ferenc) 28:52

2. Kavinton (Padavan, Pucu, Kagyó) 31:03

3. Három (Misi, Bori, Dis) 33:18

4. Kakizacsi (Tarczai Zsófi, Izápy Viktor, Mészáros Joe) 45:53

5. Italkupon (Mészáros Melinda, Kalotai Zsófi, Jialowski Melinda) 66:30

6. Kemény Pudingok (Zimmermann Lőrincz, Fábíán Zsuzsi, Varga Bogi)

7. Egy rövid két hosszú (Sűrű Péter, Gyovai Tamás, Tege)

Kocsis András (Speleo Sport) értékes díjakat ajánlott fel a helyezetteknek:

1. helyezett: 3 db. méretre készített műnyúl.

2. helyezett: 3 db. 60-as bag.

3. helyezett: 3 db. slószos zsák.

Szervezők és lebonyolítók:

Bátori Károly, Gedeon Bogi, Juhász Béla, Varga Beáta, Csomós János (Fegyenc)

Kessler Hubert Vándorkupa

Az idei évben is megrendezésre került Adamkó Péter jóvoltából a Kessler Hubert Vándorkupa, maximális elérhető pontszáma 73 volt.

Az alábbiakban látható az eredmények listája:

1. Dr. Nagy Gergely Domonkos	57 pont
2. Hegedűs András (Juju)/ Szabó Zoltán (Zé) holtverseny	52 pont
3. Matuszka Fanni	43 pont
4. Dr. Lénárt László/Tóth Attila holtverseny	33 pont
5. Dr. Kutas Gyula	30 pont
6. Gyovai Tamás	25 pont
7. Tóth Helga/Kutas Tamás holtverseny	21 pont
8. Kalotai Zsófia	20 pont
9. Tisza Levente	19 pont
10. Pelikán István	15 pont
11. Tegzes András	14 pont
12. Povázsay Zoltán/Gyöpös Dominik/Povázsay Zoltán holtverseny	8 pont
13. Egri Laca	7 pont
14. Halgas Eszter	6 pont
15. Adamocky Gyuri	5 pont
16. Lukács László	2 pont
17. Mihály Tibor	1 pont
18. Tisza Zsuzsanna - vigaszdíj oklevél	0 pont

Köszönetet mondunk lelkes és kitaró önkénteseinknek:

- A túralehetőségek összeállításában és az engedélyek előkészítésében a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság barlangtani referense, Ferenczy Gergely segítségével nélkülözhetetlen volt. Külön köszönjük a segítőkészségét a vasárnapi árvíz miatt hosszúra nyúlt Fekete-barlang túra kapcsán (erről bővebben a Tájékoztató következő számában olvashattok – szerk.)!

- 23 túravezető vezetett Titeket a barlangokba: Adamóczky György, Bátori Károly, Berentés Ágnes, Borzsák Kamilla, Csepreghy Ferenc József, Gulyás Ágnes, Hajnal Ágnes, Horn István, Horváth Gábor, Huber Kilián, Juhász Béla, Kalotai Zsófia, Leél-Össy Szabolcs, Német Tamás, Rántó András, Regős József (akinek a tartalmas és lelkes régészeti szakvezetésekét külön köszönjük!), Sűrű Péter, Szerencsi Judit, Tényi Gusztáv, Tóth Attila, Varga Csaba, Veres Réka, Vlcek Gabriella, valamint Zimmermann Lőrincz

- **A helyszínen a Magyar Barlangi Mentőszolgálat, a Bakonyi Barlangi Mentőszolgálat és az Észak-Magyarországi Barlangi Mentőszolgálat tartott ügyeletet.** Köszönjük, hogy a vasárnap késő estig tartó jelenlétükkel szavatolták a biztonságunkat! Hegedűs András (Juju) jóvoltából ismételten feleleveníthettük az újraélesztés gyakorlatát, 50 fő el is végezte e gyakorlatot és ennél is többen hallgatták végig az újraélesztés fontos folyamatát.

A gyakorlaton sikeresen szerepeltek névsora:

1. Halgas Eszter, 2. Varga Zsófia, 3. Szalóki László, 4. Peredi Péter, 5. Füredi Zoltán, 6. Füredi Málna, 7. Kunisch Péter, 8. Kunisch Luca, 9. Tóth Zoltán, 10.

Matuszka Fanni, 11. Huszár Péter Pál, 12. Kukoda Orsolya, 13. Dénes Attila., 14. Hollósy Éva, 15. Gyovai Tamás, 16. Mihályi Tibor, 17. Fialowski Melinda, 18. Gyolcsos Ferenc, 19. Lakat Edina, 20. Mészáros Melinda, 21. Konkoly Péter, 22. Repaszky Mikulás, 23. Berentes Ágnes, 24. Lukács László, 25. Baranyi Zoltán, 26. Pintér Dóra, 27. Pintér Ádám, 28. Egri Borbála, 29. Romhányi Balázs, 30. Lisztes Zétény, 31. Pintér László, 32. Kovács András, 33. Molnár Mária, 34. Makó Lajos, 35. Radó Zoltán, 36. Orbán Balázs, 37. Kovács Judit, 38. Varga Gábor, 39. Csépe Zoltán, 40. Balla Béla, 41. Egri László, 42. Szatmári András, 43. Hajnal Ágnes, 44. Zentay Péter, 45. Bauer Márton, 46. Povázsay Zoltán, 47. Kalotai Zsófia, 48. Ács Réka, 49. Instítórisz Árpád, 50. Fekete Zsombor

- Az előzetes és helyszíni regisztrációnál Csondor Kata, Illés Andrea és Lénárt Ibolya segítségével Köblös Gabi állt helyt, bonyolította a pénzügyeket,

- Kosztra Barbara az engedélyeztetésében és a műsorfüzet összeállításában segédkezett,

- Szombat esti szórakozásokatokról az Adrenalin Tourist Rock Band gondoskodott, kiegészülve Jujuval, akik előtte hetekig próbáltak, hogy úgy pörögjön a buli, ahogy mi szeretjük.

- Az Adrenalin koncert viszont nem valósulhatott volna meg Tiszó nélkül, köszönjük ezúton is hangosítást.

- Köszönjük a gázpalackokat, gázzsámolyokat, üstöket és egyéb felszerelést a BMSZ-nek és Krkos Márknak, valamint köszönjük ezek szállítást Cungeének és Kilínek.

- A Barlangnap logóját Lénárt Ibszi tervezte és rajzolta meg.

- A pólókat Kovács Ferike szitázta nekünk extra rövid határidővel.

- A vacsora megfőzéséhez szükséges eszközöket köszönjük a BMSZ-nek, a beszerzését Tényi Gusztinak és Zsuzsinak, a megfőzés koordinálást Dis Anyukájának, a húsdarabolást a Tarczi családnak, Kagyónak, Sári Attilának, a hagymapucoló lányok Csondor Kata és Kalotai Zsófi voltak.

- Külön szeretnénk megköszönni Oktatási Szakosztálynak, hogy ismét a rendelkezésünkre bocsátotta a beszereléshez a szükséges vasakat, Jujunak külön köszönet, hogy elmosta helyettünk a köteleket

- Nagyóéknak és Sári Attilának köszönjük, hogy a kocsijukban fellelhető utolsó négyzetcentimétereket is kitölthettük
- Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület kiegészítette a hiányzó köteleket a beszereléshez
- Márk csoda ládája nélkül megint bajban lettünk volna, mert ő mindenre is gondol. Remélem, senkit nem hagytam ki...

Dehogynem! Nagyon köszönjük Csépe-Muladi Beának a fáradhatatlan, kreatív, mindenre kiterjedő és példamutatóan empatikus túraszervezést, amivel az egész Barlangnap lelkét biztosította! *(a szerk.)*

Mindannyiótoknak, szervezőknek és résztvevőknek óriási köszönet! Találkozunk jövőre is!

*A szervezők nevében: Csépe-Muladi Beáta
(fotó: Tamasi Dóri)*

25. Szakmai Napok

*2018. november 15-17.
(terveink szerint Veszprém)*

Társulatunk idén is megrendezi a BARLANGKUTATÓK „Szablyár Péter” SZAKMAI TALÁLKOZÓJÁT. Előadással jelentkezni szeptember 27-ig lehet. A jelentkezés módjáról és a Szakmai Napokról a hamarosan megjelenő szeptember-októberi Tájékoztatóban, valamint a honlapon találtk majd részleteket. Várjuk előadásaitokat és poszttereiteket

Titkárság

A Karszt és Barlang 2017-2018. évi számába cikkeket, beszámolókat várunk

A Karszt és Barlang még elmaradt (2017-2018 évi összevont) számát még Hazslinszky Tamás és Fleck Nóra szerkeszti. Köszönjük nekik, hogy vállalták! Várják cikkeiteket, feltárási- és túrabeszámolóitokat 2019. december 15-ig a hazi.fleck@gmail.com címre.

Kérjük, a felhívást minden lehetséges fórumon adjátok tovább!

Titkárság

Előzetes felhívás a 2019. évi Cholnoky Jenő Karszt- és Barlangkutatói Pályázaton való részvételre

Bár támogatási ígéretet jelenleg még nem kaptunk, Társulatunk a hagyományok megőrzését biztosítandó idén is szeretné meghirdetni a több évtizedes múltira visszatekintő Cholnoky pályázatot annak érdekében, hogy a hazai karsztvidékeken és barlangokban végzett kutatómunka színvonalas dokumentálásának ösztönzésével gyarapítsa a Társulat adattárában, illetve az országos barlang-,

forrás- és víznyelő-nyilvántartásokban mindannyiunk számára hozzáférhető információk körét.

A részletes pályázati kiírást a támogatási döntést követően tesszük közzé, de addig is érdemes készülni a részvételre. A pályázaton a 2018-as év eredményeivel, (magyar vagy angol nyelvű) cikkeivel, szakdolgozataival és disszertációival lehet majd indulni. A beadási határidő a tervek szerint szeptember 30. Az eredmények ünnepélyes kihirdetésére a Szakmai Napok keretében, november 16-án kerül sor.

Titkárság

Az Oktatási Szakosztály Közleménye

Szeretnénk tájékoztatni benneteket arról, hogy az MKBT Oktatási Szakosztály (OSZ) vezetését Börcsök Pétertől Hegedűs András (Juju) vette át.

Péter az oktatás munkájába már a 80-as években bekapcsolódott, majd amikor 2000-ben ő lett az MKBT főtitkára, az ő vezetése alatt alakult át és került kifejlesztésre az Egységes Oktatási Rendszer (EOR) továbbfejlesztett változata (igazodva az 1998-as KTM rendelethez), mely a mai napig jól működik (tanfolyamok szintjeinek pontos meghatározása, központi vizsgáztatás rendszere, vizsgaszabályzatok, stb.).

A kutatásvezetői képzés mellett a többi képzést és vizsgáztatást is átvettük az MTSZ Barlang Bizottságától, valamint egységes jegyzetek készültek. Péter 8 év főtitkárság után az OSZ vezetőjeként irányította a munkát 2019. tavaszáig.

Ez idő alatt sikeres végzettséget szerzett barlangi kutatásvezető 108 fő (5 tanfolyamon), barlangi túravezető 275 fő (10 tanfolyamon), T2 330 fő, központi vizsgán pedig 15 alkalommal több mint 800 fő tett sikeres vizsgát az alapfokú és a T1 anyagából.

Természetesen a fenti munkát az OSZ tagjai együtt csinálták, mindenki kivette belőle a részét, de Péter vezette, irányította a társaságot. Az elmúlt években válszerűlése miatt is többször jelezte, hogy le szeretne mondani a szakosztály vezetéséről, a legutóbbi összejevetel előtt már erről nem tudtuk lebeszélni, de az OSZ munkájában a vezetőségben Péter továbbra is részt vesz.

Az OSZ vezetését mostantól Juju viszi tovább, aki 1997 óta vesz részt az oktatás munkájában, korábban a T2 tanfolyamok lebonyolításáért volt felelős, az utóbbi időben Péter helyettese volt. Helyettesek: Németh Tamás (a '80-as évek óta vesz részt az oktatásban, számos tanfolyamot vezetett), valamint Katona József (Josi is több mint 15 éve oktat, több T2 tanfolyamnak is volt vezetője, évekig az OSZ adminisztrációját vezette). A vezetőségben Egri Lászlót váltja dr. Nagy Dénes Ákos (Lacc gyermekei miatt mostanában kevesebb időt tud ezzel foglalkozni). Dénes lett továbbra is a T2 tanfolyamok és vizsgák felelőse.

A jelenlegi vezetőség és az oktatók listája az OSZ honlapján is megtalálható, bármilyen kérdésetek van, forduljatok hozzánk bizalommal!

<http://oktatas.barlang.hu/index.php/maqunkrol>

Üdvözzel:

<http://oktatas.barlang.hu/>

*MKBT Oktatási Szakosztály nevében
Szerencsi Judit*

Barlangkutatók etikai kódexe - felhívás ötletgyűjtésre és a rövidesen esedékes online konzultációra

A 2017. évi székesfehérvári Szakmai Napokon elhangzott igen tartalmas érdekegyeztető vitán merült fel először, hogy igény lenne a barlangászat hazai etikai kódexének kidolgozására. A kódex „íratlan szabályaink írott gyűjteményeként” összefoglalhatná azokat a normákat, melyeket magunkénak érzünk és követünk a barlangok fenntartható használatában, biztosítva, hogy hódolhassunk közös szenvedélyünknek anélkül, hogy veszélyeztetnénk az utánunk jövő generációk örökségét – a barlangjaink szépségét és épségét. De ide tartoznak a barlangjárók, barlangkutatók együttműködésének, „bajtársiasságának” normái is, amelyek egy közösséggé tesznek minket. Ezen íratlan szabályok összegyűjtésének, egy dokumentumba rendezésének gondolata azóta is ketyegett a háttérben, és 2019 közepére jutott el a megvalósítás fázisába.

Az MKBT Elnöksége felkért egy öttagú munkacsoportot, amelynek feladata a kódex összeállítása hazai és nemzetközi példák alapján, a magyar barlangász közösség közreműködésével – azaz VELETEK! Tudjuk, hogy mindenkinek tökéletesen megfelelő szöveget nem tudunk összeállítani, de fontos, hogy az elkészült kódex egy közösség túlnyomó többsége magáénak érezze, annak tartalmával egyetértsen.

Minden barlangász közreműködésére számítunk ebben a munkában.

A munkacsoport elkezdte a korábbi hazai és jelenlegi nemzetközi példák feldolgozását, és várja a hazai barlangászok ötleteit, javaslatait a kódexbe foglalandó normákkal kapcsolatban: **melyek azok az íratlan szabályok, amelyeket fontosnak gondoltok betartani és másokkal betartatni a barlangjárás, barlangkutatás, egymással való együttműködés során? Nem a jogszabályok előírásaira** vagyunk kíváncsiak (igen, persze, tudjuk, barlanglátogatási hozzájárulást kell kérni), **hanem a magatokra nézve kötelezőnek érzett belső normákra.** Nem kell teljesnek, szabatosnak lennie ennek a listának, ötleteket, gondolatmorzsákat és egészen triviális „szabályokat” is várunk! Örömmel vesszük, ha egy-egy csoport közösen gyűjti össze ezeket az ötleteket, így kiszűrve, hogy melyek a mindenki (vagy túlnyomó többség) által elfogadott, illetve elfogadható etikai normák.

Ötleteiteket, javaslataitokat szeptember 30-ig várjuk az mkbtiroda@gmail.com e-mail címre.

- Mindezek figyelembe vételével a munkacsoport október 15-ig tervezi elkészíteni a kódex első szövegváltozatát, amelyet ezután közzé tesz, és online véleményezésre bocsát.
- Második lépésként, október 15. után online konzultáció keretében várjuk majd az első szövegváltozattal kapcsolatos észrevételeket – figyeljétek majd a honlapot, Facebook oldalunkat és a levelezőlistát!
- Harmadik lépésként a novemberi Szakmai Napokon egy szekciónak megfelelő időt fogunk szánni a tervezet végső megvitatására, a vélemények ütköztetésére.

Közreműködésekre feltétlenül számítunk! A felhívást kérjük, a csoportlistákon adjátok tovább!

MKBT elnökség

PROGRAMOK, ESEMÉNYEK

Föld Napja beszámoló

Április 28-án, vasárnap került megrendezésre az immár több éve hagyománynak számító DINPI Föld Napja a Pálvölgyi-kőfejtőben.

A rendezvényen az MKBT a standján ismeretterjesztő, foglalkoztató játékokkal volt jelen, és felépítettünk egy mászófalat is, melynek üzemeltetését a Magyar Barlangi Mentőszolgálattal együtt végeztük. A BMSZ azon túl, hogy saját standdal is szerepelt idén is nagy

sikerrel mutatta be látványos mentési gyakorlatát. Mindkét szervezet önkéntesei ezen kívül részt vettek a DINPI barlangos programjaiban is: a „műbarlang” üzemeltetésében, illetve a vállalkozó kedvű gyerekek kötéltechnikai mászásában.

A rossz idő ellenére sok érdeklődő volt kíváncsi az alapvetően természetvédelemről szóló rendezvényre. Külön öröm volt számunkra, hogy azok, akik már tavaly is felkeresték standunkat, szívesen jöttek idén újra játszani, beszélgetni.

Segítőink voltak: Dani Csongor, Huber Kili, Kunisch Péter (Kagyó), Kosztra Barbara, Köblös Gabi, Kraus Sándor, Krkos Márk, Mátravölgyi Orsi, Povázszy Zoltán (Povi), Rehány Niki, Sári Attila, Szabó Eszter, Tapsi, Tarczi Zsófi, Filei Karcsi fia. Köszönjük a segítséget a két középiskolás önkéntesünknek is, és mindazoknak, akik a BMSZ égisze alatt segédkeztek! A mászófalat ismét a HSR Kft-nek és Krkos Márknak köszönhetjük, az építésben és üzemeltetésben Lukács Laca, a bontásban és elszállításban Maucha Gergő segítségével nélkülözhetetlen volt: köszönet nekik is!

Köblös Gabriella
(fotó: dr. Takács András Attila)

Osztrák barlangkutatók Budapesten

2018-ban az ausztriai Ebensee-ben tartott Eurospeleofórumon megkeresést kapott a Társulat, hogy idén májusban nagyobb számú osztrák barlangkutató szeretne túrázni a budapesti hévizes barlangokban.

A látogatásra ez év május 30. – június 2. között került sor. Összesen 42 fő érkezett Budapestre, akiknek zömét az Osztrák Barlangkutató Szövetséghez tartozó seibersdorfi kutatóközpont barlangkutató csoportja alkotta, de jöttek a bécsi- és alsó-ausztriai egyesületekből, illetve a tiroli barlangkutatóktól is. A látogatás hosszas előkészítést igényelt, hiszen ennyi ember párhuzamos napi mozgatása nem volt egyszerű feladat. A Duna-Ipoly Nemzeti Park részéről Borzsák Sári barlangtani felügyelővel, és a BEAC-ból Németh Tamással, akiknek itt is szeretnék köszönetet mondani, úgy állítottuk össze a programot, hogy naponta 25–25 fő menjen 2–2 csoportban a Ferenc-, illetve Mátyás-hegyi-barlangba, másnap pedig fordítva. Két délutánra 6–6 fő részére terveztünk túrát a Pál-völgyi-barlangba, illetve a teljes csoport részére egy teljes napot szántunk a Solymári-ördöglyuk megismerésére. A barlangokról fényképes német nyelvű tájékoztató anyagokat küldtünk Ausztriába, amelynek alapján megtörténhetnek a jelentkezések, és megkérhettük a látogatási engedélyeket.

Május 30-án, csütörtökön elsőként a Solymári-ördöglyukkal indult a program. Itt a rövid bejáratú szakasztól az extrém túráig 5 csoportban mozgattuk az embereket. Sajnos az időjárás nem járt a kedvünkben, hiszen zuhogó esőben indultunk a találkozóhelyről a barlanghoz, s ez kissé kedvét is szegte a csapatot alkotó kevésbé aktív korosztálynak. Míg a fiatalok ki sem akartak jönni a barlangból, addig az idősebb korosztálynak másnap az előzetesen 4 főre tervezett Vár-barlang látogatására már 15 fő jelentkezett. Szerencsére Borzsák Sári ekkor is segítségünkre sietett, ő maga vezette a csoportot, s a résztvevők el voltak ragadtatva a számtalan érdekes információt tartogató túrától.

Ugyancsak fogytak a Ferenc-, illetve a Mátyás-hegyi-barlangot választók is. Ahogy haladtunk előre az időben, úgy rostálták meg a vendégeket a hévizes barlangokra jellemző kúszós-mászós járatok. A péntek délutáni Pál-völgyi-barlangi Nagykörre az előzetesen benevezett hat résztvevőből mindössze három maradt, akik közül az egyik másnap már sehová sem akart menni, csak kék-zöld foltyait mutogatta a többieknek.

Szombaton délelőtt az érdeklődők a Pál-völgyi-barlang idegenforgalmi szakaszát nézhették meg, majd délután Egri Csaba vadonatúj 3D vetítése nyugtázta le őket a Szemlő-hegyi-barlangnál. Ezt követően itt is megnéztük a kiépített szakaszt, és az Örvény-folyosón keresztül jöttünk le a Barlangkutató Emlékkert bemutatásával a barlang fölötti parkba, ahol Furi András igazgató úr jóvoltából végül mégis sor kerülhetett a „gulyásparty”-ra, azaz a búcsú-összejövetel megtartására. A gulyás hozzávalóinak beszerzését elnökünk, Leél-Össy Szabolcs vállalta, aki a szombathelyi Karsztfelújítás konferenciával való egybeesés miatt személyesen nem tudott jelen lenni. A főzés szokás szerint Muzits Anikó vezényletével zajlott, az időjárás viszontagságai ellen pedig a Kocsis János (Cunge) által felépített sörátor védte a résztvevőket. Néhányan a túravezetők közül is eljöttek, s gondoskodtak a jó hangulatról.

Vasárnap még egy 18 fős kisebb csoport felkereste a Sátorkő-pusztai-barlangot is (lásd a képen), ahol Lieber Tamás vezetésével ismerkedtek meg a barlang látványos formakincsével. A látogatás végén a BEBTE hölgytagjai remek helyben süttött lángossal és zsíroskenyérrel kápráztatták el a vendégeket.

És természetesen szeretnék köszönetet mondani valamennyi túravezetőnek: Föglein György, Gulyás Ágnes, Hajnal Ágnes, Juhász Balázs, Krekács Károly, Libisch Károly,

Lieber Tamás, Németh Tamás, Rajczy Miklós, Szabó Géza, Szilvay Péter, Szűcs László, Zentay Péter.

Hiszen az ő közreműködésük nélkül nem sikerült volna ilyen jól ez a történet.

A társaság a Sátorkőpusztai-barlangnál

Osztrák barátaink közül hazatérve többen is elragadtatással nyilatkoztak mind a barlangi programokról, mind a magyarok vendégszeretetéről, melyet itt szeretnék továbbítani minden segítségnek.

Fleck Nóra

Társulati megjelenés a Művészetek Völgye zöld udvarában

A három éve kezdődött együttműködés folytatásaként a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat kiállítóként 2019-ben is meghívást kapott a kapolcsi Művészetek Völgye fesztiválra, július 19-28. között. A fesztivál zöld udvarában, a „Művészetek Zöldjében” civil (pl. MTSz, Jane Goodall Intézet, WWF) és állami szervezetek (pl. BfNPI, Bakony-Balaton Geopark, AM Vadonlő Program) közösen igyekeznek a természet- és környezetvédelem eszméjét elplántálni a fesztiválzólok gondolkodásában. A fesztivál legtöbb programjával ellentétben a Művészetek Zöldje látogatása ingyenes, a kiállítóktól ezért helypénzt nem kér a szervezőség, de természetesen a „fellépésért” sem fizet (az önkénteseink viszont ingyen napijegyet kapnak). A fesztivál más tekintetben is példamutató „zöldítésem” ment keresztül: idén a vendéglátóhelyek csak komposztálható/lebomló edényeket, poharakat, evőeszközöket használhattak tálaláshoz.

Az udvar létrejötté óta igen népszerű a családok körében, a kapolcsi Faluház kertjében jelen lévő standok végiglátogatása, az ismeretterjesztő játékok végigjátszása több órára leköti a kicsik és nagyok figyelmét. A látogatók „hálójáték” keretében a standokon egyszerűbb-bonyolultabb feladatok megoldásáért pecsétet gyűjthettek, a kitöltött pecsétfüzeteket a résztvevő szervezetek által felajánlott kisebb ajándékokra válthatták be (tőlünk kézzel készített denevéres hűtőmágnest kaphattak). Az udvar tevékenységét idén a Pannon Egyetem (Berta Kinga) koordinálta.

A Társulat idén is a jól bevált játékokkal – denevér-kvíz, cseppkősimogató, locsolgató karsztmodell, barlangi állatos és barlangrajzos kirakó stb. – volt jelen, újdonságot jelentettek a frissen elkészült arculati elemek és a stábunk is számos új lelkes önkéntessel bővült. Nagy örömeinkre szolgált, hogy köztük bakonyi barlangkutatók is jelentkeztek, gondolatban meg is kezdtük a jövő évi kapolcsi közös programok tervezését. A hálójáték keretében közel 300 „játékosa” volt standunknak. A tényleges látogatószám ennél magasabb volt, állandó elfoglaltságot jelentve az önkéntes segítőknek.

Idei önkénteseink voltak: Gólya Barbi, Illés Andrea, Kolumbán Zsuzsi (és Bogi kutya ☺), Kosztra Barbara, Köblös Gabriella, Kővári Katinka, Lukács Tünde, Markó Ági, Molnár Zsolt (Messner), Povázsay Zoltán (Povi), Romhányi Balázs és Blanka, Sántha Edit, Szabó Zoltán (SzabóZé), Szlakti Gabriella (Csibe).
Óriási köszönet nekik! Reméljük, jövőre is találkozunk.

Kosztra Barbara

Természetjáró Fesztivál MKBT megjelenésre segítők keresünk

Az MKBT idén ismét meghívást kapott a Magyar Természetjáró Szövetség (MTSZ) Természetjáró Fesztiváljára, Verőcére. A fesztivál szeptember 7-8-án lesz, túrákkal, koncertekkel, gyerekprogramokkal, előadásokkal, filmekkel (részletek itt: <https://www.termeszettjarofesztival.hu/hu/hir/nappal-tura-este-buli>). A kitelepülés jó lehetőség arra, hogy felhívjuk a gyalogos természetjárók figyelmét a barlangok érdekességére, szépségére és sérülékenységére - egy szóval társadalmiszemlélet-formálhatunk. :-)

Idén is szeretettel és köszönettel várjuk az önkénteseket az MKBT standjára az interaktív játékokhoz, naponta 3-5 főt. Az önkénteseknek egy meleg étkezést tudunk biztosítani.

Idén a szervezők (a tavalyi kapolcsi sikeren felbuzdulva) mászófalat is kértek tőlünk, ahova szintén várjuk a segítőkét. A mászófalra naponta 3 főt várunk, akiknek az alábbi végzettségek valamelyikével kell rendelkeznie: OKJ ipari alpin vagy Sportmászó oktató/edző vagy Erdei magaslati kötélpálya, és Sportmászófal üzemeltető (MIAOE) vagy legalább Sziklamászó 2. (MHOK) vagy T2 / túravezető / kutatásvezető (MKBT OSZ).

Sikerült olyan konstrukciót kialakítani, ami nyereséget ugyan nem termel senkinek, de lehetővé teszi, hogy az üzemeltetés megterhelő munkájáért napidíjat fizethessünk az "önkénteseinknek". A mászófalat nem az MKBT, hanem vállalkozó fogja üzemeltetni, így **a mászófal segítőknek (3 fő/nap) napidíjat tudunk fizetni** (egyszerűsített foglalkoztatás formájában).

A kitelepülésünk időtartama:

09. 07. szombat : 11:00 - 19:00

09. 08. vasárnap: 10:00 - 17:30

Jelentkezéseiteket az alábbi táblázatban várjuk:

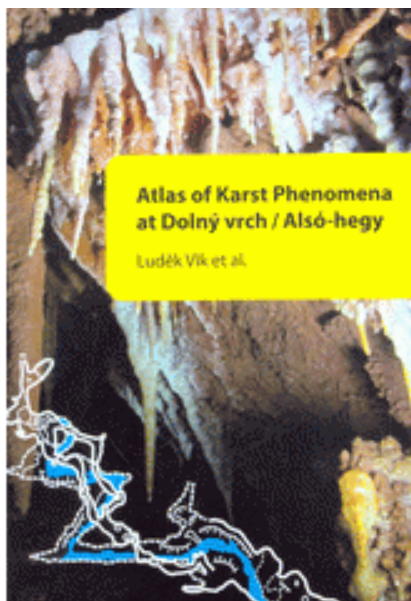
<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1CbR8iNC5oRaSY7xRDxQmQ4e3UnuvoXOB68UIWhXi1YU/edit?usp=sharing>

Kérdéseitekkel engem kereshettek: kosztrab@yahoo.com, ill. +36/20/9350050 (telefonon aug. 25-28. között NEM vagyok elérhető!)

Köszönettel a Társulat nevében:

Kosztra Barbara

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK

Megjelent, és kapható az Atlas of Karst Phenomena at Dolný vrch / Alsó-hegy

A cseh barlangkutatók által készített vadonatúj (idei kiadású) Alsó-hegyi zombolyatlasz Luděk Vlk, František Mička, Michal Varhola és Martin Mandel munkája. Benne nemcsak a hazai zombolyok, de az összes karsztos üreg megtalálható határon innen és túl. A szép kivitelű, színes kiadvány ára 4675 Ft.

Kapható a Társulat irodájában fogadódőben, illetve a Szakmai Napokon (egyéb időpontokban személyes egyeztetés alapján).

A könyvre előjegyzést vettünk fel, azonban természetesen ennél több példányt rendeltünk, így az atlasz jelenleg a készlet erejéig szabadon vásárolható.

Az előjegyzéseket a Szakmai Napokig tartjuk fenn!

Titkárság

A Nemzetközi Szpeleológiai Unió (Union Internationale de Spéléologie – UIS) elnökének üzenete

A Barlangok és a Karszt Nemzetközi Éve
(International Year of Caves and Karst - IYCK)

Dr. George Veni
az UIS elnöke
(fordította: Hegedűs Gyula)

Ez a levél része az UIS évente a tagországok részére megfogalmazásra kerülő üzenet sorozatának. Ezeknek az üzeneteknek az a célja, hogy az UIS legfontosabb hírei a tagországok minden barlangászához eljussanak. Az UIS-ről további információk találhatóak a www.uis-speleo.org weboldalon, ahol az UIS Bulletin is megtalálható, amely több és részletesebb információt tartalmaz. A jelen levél az UIS által legfontosabbnak ítélt eseményre kívánja felhívni a figyelmet!

Mi is ez a Nemzetközi Év?

A nemzetközi éveket általában az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) vagy az ENSZ Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO) égisze alatt szervezik. Ezeknek elsődleges célja a nyilvánosság oktatása és az élet fontos dolgainak megünneplése. Ilyen volt például 2008-ban A Föld Bolygó Nemzetközi Éve (International Year of Planet Earth), 2009-ben A Csillagászat Nemzetközi Éve (International Year of Astronomy), 2011-ben Az Erdők Nemzetközi Éve (International Year of Forests) vagy 2013-ban A Vízügyi Együttműködések Nemzetközi Éve (International Year of Water Cooperation).

Amint azt a neve is jelzi, a Nemzetközi Év egy olyan eseménysorozat, amelyet világszerte olyan nemzetközi méretekben működő csoportok szerveznek, amelyek civil szervezetekből, vállalkozásokból és a témához kapcsolódó egyéb érdekelttől álló partnereket tartalmaznak. Mindig van legalább egy jelentős esemény, valamint számos egyéb tevékenység, amely az év folyamán több országban kerül megrendezésre.

Egy másik tipikus jellemzője a nemzetközi éveknél, hogy amikor az év véget ér, az adott témakör jelentősen felértékelődik. Ez az év témájától függően különbözőképpen nyilvánulhat meg, mint például a finanszírozás bővülése, a jobb szabályozás, fontos területek védelme vagy újonnan megnyíló üzleti lehetőségek létrejötte.

Hogyan merült fel „A Barlangok és a Karszt Nemzetközi Évé”-nek ötlete?

2015. június 16-án dr. Kyung Sik Woo, az UIS akkori elnöke olyan javaslatot tett, mely szerint kezdeményezzük az UNESCO-nál és az ENSZ-nél, hogy a 2021-es évet

„A Barlangok és a Karszt Nemzetközi Évé”-nek nyilvánítsák. Ezt a javaslatot az UIS-tagországok elektronikus úton történt szavazással támogatták.

Az így lebonyolított szavazás során az alábbi tagországok biztosították támogatásukról az UIS vezetőségét:

Ausztrália	Hollandia	Litvánia
Ausztria	Honduras	Mexikó
Belgium	Horvátország	Olaszország
Brazília	Németország	Puerto Rico
Bulgária	Magyarország	Románia
Costa Rica	Irán	Svájc
Cseh Köztársaság	Izrael	Szerbia
Dél-Afrika	Japán	Szlovénia
Dél-Korea	Kirgizisztán	Ukrajna
Egyesült Királyság	Kína	USA
Franciaország	Libanon	

Az UIS és annak tagországai, szervezeti partnerei és egyéni barlangkutatói, a tudományos élet vezetői és oktatói évtizedeken át óriási munkát végeztek a barlangok és a karsztos világ megértésének és elismerésének javítása érdekében. Ennek ellenére a barlangok továbbra is veszélyben vannak, sok esetben megsemmisülnek. Több helyen szemetet még mindig a föld alatt tárolják. A karsztos víztartó rétegek szennyezettek és folyamatosan szennyeződnek. Sok ritka barlangi ökoszisztéma veszélyeztetett. A barlangokban található értékes régészeti és őslénytani anyagok még mindig gyakran elvesznek vagy a lelőhelyeket kirabolják. És sajnós a kormánytisztviselők, a pedagógusok, sőt a tudósok és a környezetvédelmi vezetők nagy többsége nem ismeri és érti eléggé a barlangokat és karsztokat ahhoz, hogy megakadályozzák ezeket a tragédiákat, vagy akár felismerjék azt, hogy ezek tragédiák.

Az IYCK célja, hogy megnövelje a barlangok és a karsztok fontosságának megértését és felhívja a figyelmet arra, hogy azok globálisan fontos fizikai, ökológiai és kulturális rendszerek. A sikeres IYCK lendületet adhat új barlangok feltáráshoz, valamint további forrásokat és egyéb támogatást mozgósíthat a kutatáshoz, a menedzsmenthez és a védelemhez, olyan szinteken, amelyeket még soha nem láttunk.

Mi a jelenlegi helyzet?

Dr. Woo javaslatának megfogalmazása óta az UIS összegyűjtötte a legtöbb tagország támogatását, valamint 4 ország, 11 nemzetközi szervezet és 13 ország 22 nemzeti szervezetének támogatását. Köszönöm a magyar barlangászoknak, hogy csatlakoztak ehhez a létfontosságú erőfeszítéshez.

Az IYCK jelenlegi támogatói:

- Támogató országok:
  - Belgium

- Horvátország
- Magyarország
- Szlovénia
- Nemzetközi szervezetek:
  - Balkan Speleological Union
  - Bat Conservation International
  - European Cave Protection Commission
  - European Cave Rescue Association
  - European Speleological Federation
  - Fauna and Flora International
  - International Association of Hydrogeologists, Karst Commission
  - International Council for Science
  - International Show Caves Association
  - International Union of Geological Societies
  - World Heritage Program of International Union for the Conservation of Nature
- Nemzeti barlangász szervezetek
  - Belgium (Belgium Union of Speleology, Flemish Belgium Speleological Federation, Walloon Commission for the Study and Protection of Underground Sites)
  - Brazília (Brazilian Speleological Society, National Council of the Atlantic Forest Biosphere Reserve)
  - Bulgária (Bulgarian Federation of Speleology)
  - Franciaország (French Federation of Speleology, Geoparks Group of France)
  - Japán (Speleological Society of Japan)
  - Kína (International Research Center on Karst)
  - Kirgizisztán (Foundation for the Protection and Exploration of Caves)
  - Mianmar (Myanmar Cave Documentation Project)
  - Németország (German Speleological Federation)
  - Olaszország (Italian Speleological Society)
  - Szlovénia (Karst Research Institute ZRC SAZU, Slovenian Speleological Association)
  - Ukrajna (Institute of Geological Sciences of the National Academy of Sciences of Ukraine, Ukrainian Speleological Association)
  - USA (American Geosciences Institute, National Cave and Karst Research Institute, National Caves Association, National Speleological Society)

Noha egyértelmű, hogy az IYCK-nak széles körű támogatása van, látszik, hogy több időre van szükségünk. Az UIS mindig is tudta, hogy az ENSZ vagy az UNESCO elismerésének megszerzése hosszú időt igénylő bonyolult folyamat. Az egyik legfontosabb, hogy valamelyik tagországuk benyújtsa az UIS által létrehozott javaslatot - külső szervezetek, mint az UIS, nem tehetnek javaslatot az ENSZ-nek

vagy az UNESCO-nak. A 2021-es IYCK esetében a javaslatot 2019-ben kellene elkészíteni és jóváhagyni, és ez nem tűnik valószínűnek. Ezért az UIS továbbra is támogatni fogja a 2021-es rendezvény sorozatot, de stratégiánk megváltozik, hogy biztosítsuk a sikert, és három módon folytatjuk a megkezdett munkát.

1. **A Barlangok és a Karszt Nemzetközi Éve 2021-re.** Az UIS úgy döntött, hogy 2021-ben saját partnereivel együtt folytatja ezt a fontos projektet, az ENSZ vagy az UNESCO elismerésével vagy anélkül. Minden olyan UIS tagország, amely a nemzetközi év támogatása mellett szavazott, 2021-ben rendezvényeket és programokat rendez a saját országában a részükre rendelkezésre álló forrásokkal. Az UIS vezetősége arra kér mindenkit, hogy kezdje meg ezeket a rendezvényeket szervezni.

Ha az ENSZ vagy az UNESCO nem tud 2021-ben támogatni minket, semmi sem változik meg. Még mindig ünnepelehetjük az Évet, és megtarthatjuk a rendezvényeinket. Valójában, néhány hónappal ezelőtt találkoztam az ENSZ képviselőivel és azt mondták nekem, hogy ha sikerül megszerveznünk egy sikeres nemzetközi évet, az jelentősen növelné azon képességünket, hogy egy jövőbeli évben megkapjuk az ENSZ vagy az UNESCO támogatását. Így elvileg semmi nem változik az UIS és partnerei számára. Megtartjuk a Nemzetközi Évet, és lebonyolítjuk a tervezett rendezvényeket.

2. **Nemzetközi nap.** Az UIS együttműködik az Idegenforgalmi Barlangok Nemzetközi Szövetségével (International Show Caves Association – ISCA), hogy az ENSZ vagy az UNESCO elismerésével a barlangok és karsztok ügye egy nemzetközi napot kapjon. A nap pontos nevét még nem határoztuk meg, de ugyanazokat a célokat támogatná, mint az IYCK. A jelenlegi tervek szerint ez a nap valószínűleg valamikor június elején lenne.

Míg a nemzetközi évet nehezebb elérni, a nemzetközi napot Spanyolország javasolja az UNESCO-nak. Ennek előnye az, hogy a Nemzetközi Napot minden évben megünnepelehetjük a kiválasztott napon. Emellett megkönnyíti az ENSZ-nek vagy az UNESCO-nak, hogy egy nemzetközi évet, - ha nem 2021-et, akkor egy másik évet, talán 2025-öt - elismerjen.

3. **A Barlangok és a Karszt Nemzetközi Éve 2025-ben.** Az UIS több ország képviselőjével tárgyalt arról, hogy 2025-re vagy egy másik évre tegyen javaslatot az ENSZ-nek vagy az UNESCO-nak, hogy az adott évet "A Barlangok és a Karszt Nemzetközi Éve"-nek nyilvánítsa. Jelenleg a javaslattevő országot keressük. Természetesen ehhez a kezdeményezéshez is kérjük és számítunk meglévő és további partnereink támogatására.

Az UIS IYCK bizottsága már jóváhagyta a weboldal struktúráját, befejeztük a logó és a jelmondat létrehozását (***Fedezd fel, ismerd meg és óvjad!***), elkezdtünk fotókat gyűjteni és írni a weboldalra, a körlevelekre és az egyéb kiadványokra szánt

anyagokat. A honlap elkészülését 2019 tavaszára tervezzük. Ennek megtörténtét az UIS Facebook oldalán fogjuk bejelenteni.

Az UIS tervei

Nemzetközi Barlangtani Unió – Mit jelent ez?

Nemzetközi – a Föld összes barlangásza

Unió – mindenki együtt

a Barlangokért

Ahhoz, hogy az IYCK sikeres legyen, kérek mindenkit, aki kapcsolatban van a barlangokkal, hogy csatlakozzon az UIS-hez az IYCK-hez kapcsolódó helyi és országos események létrehozásában.

Az UIS mi vagyunk, a világ barlangászainak összessége. Sokféle kultúrát képviselünk különböző felkészültséggel és lehetőségekkel. Senkitől nem várjuk, hogy ezen keretknél nagyobb erőfeszítéseket tegyen, de azt kérjük, hogy mindenki a legjobb tudása szerint támogassa és vegyen részt az IYCK célkitűzéseinek eléréséhez szükséges tevékenységek megvalósításában. Egyetlen csoport sem képes mindent megtenni, de együtt elérhetjük az embereket az egész világon.

Az IYCK-nak három fő témája lesz:

- a barlangokra és a karsztokra vonatkozó tudományos eredmények megosztása: nemzetközi tudományos konferenciák és kiállítások;
- a figyelem felhívása a világörökség részét képező barlangok és karsztok értékére;
- a barlangokra és a karsztokra vonatkozó ismeretek terjesztése: idegenforgalmi barlangok - karszt turizmus.

Már most mindenki kezdjen el gondolkodni azon, hogy milyen módon tud ebben a munkában részt venni. Íme néhány példa az egyes témákra vonatkozóan.

A barlangokra és a karsztokra vonatkozó tudományos eredmények megosztása: nemzetközi tudományos konferenciák és kiállítások. Az UIS 18. Nemzetközi Speleológiai Kongresszusa 2021-ben kerül megrendezésre Lyonban, Franciaországban (<http://uis2021.speleos.fr/>). Ez lesz az IYCK fő eseménye, de bármely barlang- vagy karsztkonferencia potenciálisan hivatalos IYCK-esemény is lehet. Ez magában foglalja az éves konferenciákat, más konferenciákon tartott üléseket és szimpóziumokat. Szlovénia évente megrendezett Nemzetközi Karsztológiai Iskolája „Klasszikus karszt” már IYCK-eseményként szerepel. Ugyanígy ide tartozhatnak a különböző tanfolyamok is. Előadásokat, iskolai látogatásokat, barlangvideókat és interjúkat készíthet az IYCK-ről újságok, magazinok, televízió és egyéb médiumok számára. Csak a képzeletünk korlátozza a lehetőségeket.

Ne feledjük, hogy az IYCK fő célja az, hogy megismertessük a nagyközönséget a barlangok és karsztok világával, ezért ne csak a barlangászokat, hanem a széles körben értelmezett nyilvánosságot, akár politikusokat is, olyan embereket, akik nincsenek kapcsolatban a barlangokkal. És ne csak meghívjuk őket -

megkülönböztetett figyelmet szenteljünk nekik. Megkönnyíti számukra a részvételt, ha ezt szórakoztató és érdekes módon tehetik. Az IYCK-nek oktatnia kell, és felkelteni az érdeklődésüket!

A figyelem felhívása a világörökség részét képező barlangok és karsztok értékére. Itt is a sok kicsi sokra megy elvet kövessük. Ha van rá mód megtehetjük azt, hogy például havonta egyszer, vagy egy évben egyszer a látogatók, vagy a látogatók egy csoportja (pl. gyerekek, diákok) ingyenesen léphetnek be a világörökségi helyszínekre és a geoparkokba. Fontos, hogy elsősorban az oktatást tartsuk szem előtt. Felhívhatjuk a figyelmet az adott helyszíneken folyó kutatásokra és azok hasznára. Mondjuk el, hogy ezek a Világörökség és a Geopark helyszínek számottevő, akár nemzetközi jelentőséggel rendelkeznek, ezek különleges értéket képviselnek.

A barlangokra és a karsztokra vonatkozó ismeretek terjesztése: idegenforgalmi barlangok - karszt turizmus. Az ISCA arra ösztönzi a tagországaiban található idegenforgalmi barlangok üzemeltetőit, hogy lehetőségeiknek megfelelően támogassák az IYCK célkitűzéseit. Ennek keretében például - a világörökségi helyszínekhez és a Geoparkokhoz hasonlóan - ingyenes vagy kedvezményes belépést biztosíthatnak és számos speciális programot is szervezhetnek. Ezekhez a programokhoz a barlagások is tudnak segítséget nyújtani, de bármilyen más partnerkapcsolat is eredményes lehet. A becslések szerint évente mintegy 150 millió turista látogatja az idegenforgalmi barlangokat világszerte. A saját eszközeikkel próbálják meg növelni ezt a számot, hogy felkeltsék az érdeklődést és még többen megismerkedhessenek a barlangok világával.

Jelenleg a szervezési munka egy fontos időszakát éljük. Kérjük, hogy mindenki kezdjen el azon gondolkodni, hogy mit tehet az IYCK támogatására. Hamarosan elkészül a weboldal, amelyen folyamatosan közzé fogjuk tenni az információkat. Kérjük, hogy ezt kísérvé majd figyelemmel, hogy világos, következetes és egységes üzenetek tudjunk küldeni a barlangok és karsztok fontosságáról a nagyvilágnak. Amennyiben ehhez bármilyen segítségre van szükség, bátran és bizalommal forduljanak az UIS nemzeti képviselőjéhez (Magyarországon ez Hegedűs Gyula; hegedusgyula@t-online.hu).

Összefoglalva:

- 1) Minden barlangász vegyen részt! Az IYCK egy különleges alkalom a barlangok világszerte történő megismertetésére és fontosságuk felismertetésére, annak jelentős javítására.
- 2) Mindenki kezdjen el gondolkodni azon, hogy szűkebb és tágabb környezetében mivel tud hozzájárulni az IYCK sikeréhez.
- 3) Kezdjük meg a potenciális partnerek felkutatását. Lépünk túl a barlangász közösségen!
- 4) Kísérvük figyelemmel az információkat az IYCK hamarosan megjelenő honlapján.
- 5) 2021. az IYCK éve gyorsabban itt lesz, mint gondolnánk.

- 6) Kérem, hogy bátran és bizalommal forduljanak hozzám (gveni@nckri.org), vagy az UIS nemzeti képviselőjéhez (Magyarországon ez Hegedűs Gyula; hegedusgyula@t-online.hu)

Fogjunk össze, hogy az IYCK segítségével mindenkivel megismertessük értékes barlangjainkat és karszterületeinket! Közös munkánkkal megmenthetjük a világ barlangjait és karsztjait a jövő számára.

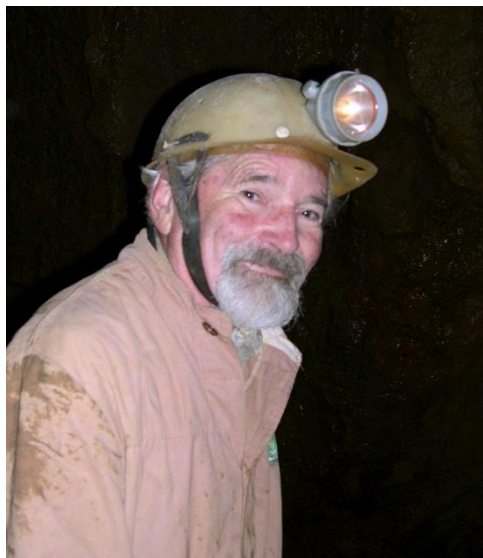

Plitvicei-tavak Nemzeti Park (Horvátország). Egyike annak a 93 világörökségi helyszínnek, amelyek részben vagy egészben barlangokat és karsztot hivatottak bemutatni és megőrizni. Az UNESCO Globális Geopark hálózatában 64 hasonlóval találkozhatunk.
Fotó: Georg Veni

UIS korábbi elnöke, Dr. Kyung Sik Woo a Yongcheon-barlangban. A Jeju-vulkáni sziget Dél-Koreában található és a Világörökség része. Ez egy olyan lávacsatorna barlang, amelyben számottevő kalcit kiválások találhatóak. Ez igen ritka a lávacsatorna barlangokban.
Fotó: Georg Veni

NEKROLÓG

Rónaki László 1932 Vásárosdomb – 2019 Pécs

Hidrogeológus, barlangkutató.

Sümege és Mohácson járt gimnáziumba, majd a Pécsi Bányaiipari Technikumot végezte el, és a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen diplomázott.

Dolgozott a Komlói Mélyfúró Vállalatnál, majd később a Bakonyi Bauxitbánya Vállalatnál, és 1989-es nyugdíjazásáig a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál. Munkája során érckutatóként járta be az ország érc-, szén- és ásványbányáit.

Barlangkutatói pályafutását a Baranya Megyei Idegenforgalmi Hivatal Barlangkutató Csoportjában kezdte, 1958-ban. Az ötvenes évek végétől foglalkozott a mecseki barlangokban és bányákban található karsztvízzel, és kutatta viselkedésüket, mozgásukat.

1972-ben munkahelye támogatásával megszervezte és megalakította a Mecseki Karsztkutató Csoportot, melynek vezetője lett. Barlangkutató csoportjával több, mint kétszáz barlangot kutatott és térképezett. Legérdekesebb és legjelentősebb kutatásuk az orfűi Vízfő-barlang feltárása volt. Évtizedeken át követte a beremendi mész-kő bánya működését: saját elmondása szerint 25, később letermelt barlangot dokumentált itt.

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat területi szervezetének tizenöt évig volt a vezetője. Hosszú éveken át lelkiismeretesen vett részt a Választmány munkájában.

2004-ben a Mecsek és Villányi-hegység barlangfeltárásainak irányításáért Vass Imre-éremben részesült, 2014-ben az MKBT tiszteleti tagja lett, majd 2018-ban – a hidrológia, a karsztgeológia és a barlangkutató területén végzett több mint öt évtizedes munkája elismeréseként – megkapta a legrangosabb hazai természetvédelmi elismerést, a Pro Natura Emlékplakettet. Nyugodjék békében!

Adamkó Péter

TÁRSULATI ÉLET

A 2019. évi Kessler Hubert Vándorkupa kérdései és válaszai

1. Kessler Hubert születésének 100 évfordulója alkalmából a 2007. évi Jósavfői szakmai napokon kik és milyen szervezetek kapták az erre az egyszeri alkalomra alapított Kessler emlékérmét? 22 pont
Adamkó Péter, Balogh Tamás, Csekő Árpád, Dénes György, Gáboros Miklós, Gereguly Ferenc, Hazslinszky Tamás, Heinz Holczmann, Kiss Attila, Kordos László, Lackovits Gabriella, Leél-Őssy Szabolcs, Magyarai Gábor, Maucha László, Oláh Valéria, Sárváry István, Szablyár Péter, Székely Kinga, Tardy János, ANP, Jósavfő Község Önkormányzata, MKBT
2. A pénzpataki víznyelő kutatása során ki zuhant le és kire omlott rá a barlang? Ki írta le izgalmas könyvben ezeket az izgalmas történeteket? 3 pont
Kincses Jutka, Berhidai Gyula, Jakucs László
3. Melyik barlang felfedező járatában nem fért el állva a karbidlámpa és nevezd meg ennek a barlangnak a „nagy termét”? 2 pont
Szamentu-barlang, Tinédzser terem
4. Melyik bükki barlangban volt egyszerre egy időben két baleset egymástól függetlenül? 1 pont
Diabáz-barlangban
5. Ki alapította az Érdi Földrajzi Múzeumot, aki egyben neves barlangkutató is volt? 1 pont
Balázs Dénes
6. A beat korszak három leghíresebb együttese az Illés, Metró, Omega, és három legismertebb énekesnője Koncz Zsuzsa, Kovács Kati, Zalutnay Sarolta közül melyik együttes és melyik énekesnő nem lépett fel a Baradla-barlang hangverseny termében anno? 2 pont
Metró együttes és Kovács Kati
7. Mi annak a kőzetnek a neve, amire a Lillafüredi Palota-szálló épült? 1 pont
Édesvízi mészkő (mésztaufa)
8. Nevezd meg azt a miskolci múzeumot, amely névadójáról az MKBT egyik adományozható emlékérmét is elnevezték! 1 pont
Herman Ottó Múzeum
9. Egy bükki barlang kutatása során a feltárás érdekében történt robbantás után a felszabaduló gázoktól szenvedett gázmérgezésben elhunyt a feltárást végző két kutató. Nevezd meg az elhunyt kutatókat, a barlang nevét, és mikor történt az szomorú eset? 4 pont
Mészáros Károly és Lantos Imre az elhunytak, Sziklafal alatti-barlangnál történt az eset 1976-ban.
10. Kessler Hubert expedíciót vezetett egy európai főváros vízellátási problémájának megoldására. Mikor történt ez, és mi a város neve? 2 pont
1958, Tirana
11. Melyik barlangkutató csoport jelvényének volt az emblemikus figurája a zöld kőevő, és mi volt a csoport jelszava és annak rövidítése? 3 pont

ÉKME-csoport, Hülyék vagyunk, de jól esik, HVDJE

12. Az Anna-barlangban lévő forrás legváltozatosabb időpontban megzavarosodik vízhozam, hőfok és kémiai tartalom változása nélkül. Jakucs hosszas megfigyelés után rájött a forrás titkára. Mi ez? 1 pont

Pisztrángok úsznak be a forrásba

13. Kik és melyik barlangnál hajtották végre az első magyar könnyűbúvár merülést? Mikor? 5 pont

Kessler Hubert, Chambre Attila, Rádai Ödön a Malom-tóban a Molnár János barlangnál, 1953

14. Ki és melyik barlangban töltött tudományos céllal két hetet egyedül egy barlangban? 2 pont

Berkesi Lajos a Mátyás-hegyi-barlangban

15. Ki illusztrálta igen kalandos felfogásban Jakucs „Felfedező utak a föld alatt” című könyvét? 1 pont

Gönci Tibor

16. Mi a neve annak a hírhedt, vízzel teli szűkületnek, ami a Pénzpatak-víznyelőben a felfedezés napján Jakucsék útját állta? 1 pont

Záporos

17. Ötvenes és hatvanas évek elején milyen fejevédőt viseltek a barlangkutatók? 2 pont

Svájci sapkát vagy bőrből készült bányász sisakot (stabinak nevezték a bányászok)

18. Mi a nevük azoknak a testvéreknek akik Jakucs bükki kutatásainak legendás alakjai voltak? 1 pont

Holly testvérek

19. Hogy keletkezett a Hámori-tó? 1 pont

Völgyzáró gáttal felduzzasztották a Szinva-patak vizét.

20. Kocsis Ákos hol szokta mosni a sáros barlangász overálját és felszerelését? 1 pont

A Dunában a Műegyetem előtti meleg vizes kifolyójánál.

21. Melyik Magyarország legmélyebb barlangja, melyik hegységben van, és mi a mélysége? 3 pont

Bányász-barlang, Bükk, 273(?) m

22. Melyik barlangból akarták megoldani a Bánkúti-turistaház vízellátását? 1 pont

Diabáz-barlang

23. Melyik Magyarország legmagasabban nyíló barlangja, melyik hegységben van? Milyen magasan van a bejárata, és milyen őszállat csontjait találták meg benne? 5 pont

Körös-barlang, Bükk, 932 m, barlangi medve és barlangi oroszlán

24. Ki kezdeményezte, és ki vezette az első bükki barlangi ásatásokat? Hol talált előzetes leletek alapján? Melyik volt az első két barlang, ahol az ősember nyomát keresték? Mikor kezdték? 6 pont

Herman Ottó, Kadić Ottokár, miskolci Bársony-villa alapozásakor előkerült pattintott kőszerszámok alapján, Kecské-lyuk, Büdös-pest, 1906

25. Ki létrázta be az 1930-as években a Kis-kőháti-zsombolyt? 1 pont

Dancza János

Adamkó Péter

Speleo Sport árlista

Cordura overall (700 g./m²) extra nagy foltokkal: 24 500 Ft.

Standard overall cordura foltozással: 21 500 Ft.

Hobby overall: 18 500 Ft.

Műnyúl: 11 000 Ft.

Cserélhető betétes térdvédő: 4 200 Ft.

Szoszos bag, kicsi: 2 500 Ft.

Bag 40L: 6 800 Ft.

Bag 80L: 9 000 Ft.

Petzl Stop: 28 370 Ft.

Croll: 13 750 Ft.

Vertex: 21 500 Ft.

Nao: 48 150 Ft.

Tikka XP: 13 750 Ft.

Fixo Duo: 31 810 Ft.

Nagy: 2 700 Ft.

Bag 60L: 7 800 Ft.

Expedíciós bag.: 11 000 Ft.

Pantin: 16 330 Ft.

Ascension: 15 470 Ft.

Elia-Elios: 17 200 Ft.

Myo: 23 210 Ft.

Pixa 3: 18 910 Ft.

Duo Led14: 37 830 Ft.

Fenix HP 12: max 900 lumen! Ára: 22 100 Ft.

Fenix HP 30: max 900 lumen! aksival, töltővel: 39 500 Ft.

Fenix HP 25R Új termék!: 1000 lumen, aksival, töltővel: 25 000 Ft.

Elérhetőség: www.speleo.hu

1094. Bp. Balázs Béla u.30.

06 20 367 6964,

06 1 785 9551

Üdvözlettel:

Kocsis András

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: +36-70/8811-477- E-mail: mkbtiroda@gmail.com

Szerkesztő: Kosztra Barbara és Köblös Gabriella, Felelős kiadó: dr. Leél-Őssy Szabolcs

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Elektronikus adathordozón érkező anyagokat tudunk fogadni.

**Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Budapest, Pusztaszeri út 35.
1025**